

Синтез оптимального керування для систем диференціальних рівнянь з інтегральним запізненням по аргументу та нефіксованим часом

Підготував

Студент III курсу

Групи УК-52

Бурлака В.О.

Керівник: д. ф.-м. н., проф. Капустян В.О.

Постановка задачі:

Модель системи керування має вигляд:

$$\frac{dx_i}{dt} = \int_0^\tau f_i(x(t), x(t - \varepsilon), u(t), u(t - \varepsilon), t) d\varepsilon, i = \overline{1, n}, 0 < t \leq T,$$

$$x_i(t) = \varphi_i(t), t \in [-\tau, 0], \quad i = \overline{1, n},$$

$$u_j(t) = \psi_j(t), t \in [-\tau, 0], \quad j = \overline{1, m}$$

$$x(0) = x^0, x(T) = x^T$$

Функції $f_i(x(t), x(t - \varepsilon), u(t), u(t - \varepsilon), t), i = \overline{1, n}$ – неперервні по всіх аргументах і мають частинні похідні по x ;

Функції $\varphi_i(t), \psi_j(t)$ – кусково-неперервні по t , τ – фіксоване додатне число, T – нефіксоване додатне число ($\tau < T$).

Постановка задачі

Керування $u_j(t)$, $j = \overline{1, m}$ – кусково-неперервні по t функції, для яких виконуються умови

$$|u_j(t)| \leq l_j, j = \overline{1, m},$$

де l_j – задані додатні числа.

Такі функції утворюють множину допустимих керувань, яку будемо позначати через U . Потрібно знайти вектор допустимих керувань $u_*(t) \in U$, та число T , які б мінімізували критерій якості

$$I(u) = \int_0^T f_0(x(t), u(t), t) dt + F(x(T)),$$

де $f_0(\cdot)$, $F(\cdot)$ - невід'ємні неперервні функції

Дискретизація задачі

Дискретизація – це перетворення функцій неперервних змінних у функції дискретних змінних, за якими початкові неперервні функції можуть бути відновлені із заданою точністю.

Початкова система задачі має вигляд:

$$\dot{x}(t) = \int_0^{\tau} f_i(x(t), x(t - \varepsilon), u(t), u(t - \varepsilon), t) d\varepsilon$$

$$I(u) = \int_0^T f_0(x(t), u(t), t) dt + F(x(T)) \rightarrow \min$$

$$x(0) = x^0$$

$$x(T) = x^T$$

Дискретизація задачі

В завданні маємо інтервали $0 < t \leq T$, $t \in [-\tau, 0]$. Для того, щоб звести задачу до дискретного вигляду, ділимо обидва інтервали на підінтервали довжиною Δt . Кількість цих підінтервалів буде відповідно наступною:

$$N = \frac{T}{\Delta t}$$

$$n = \frac{\tau}{\Delta t}$$

Дискретизація задачі

В кінцевому варіанті задача математичного програмування для мого завдання має вигляд:

$$I(u) = \sum_{i=0}^{N-1} f_0(x_i, u_i, i\Delta t)\Delta t + F(x_N) \rightarrow \min$$

$$\frac{x_1 - x_0}{\Delta t} = \sum_{j=1}^n f(x_0, x_{-j}, u_0, u_{-j}, 0)\Delta t$$

⋮

$$\frac{x_{i+1} - x_i}{\Delta t} = \sum_{j=1}^n f(x_i, x_{i-j}, u_i, u_{i-j}, i\Delta t)\Delta t$$

⋮

$$\frac{x_N - x_{N-1}}{\Delta t} = \sum_{j=1}^n f(x_{N-1}, x_{N-j-1}, u_{N-1}, u_{N-j-1}, (N-1)\Delta t)\Delta t$$

Дискретизація задачі

$$x_{-n} = \varphi_{-n}$$

$$u_{-n} = \psi_{-n}$$

$$\vdots$$

$$x_{-j} = \varphi_{-j}$$

$$u_{-j} = \psi_{-j}$$

$$\vdots$$

$$u_{-1} = \psi_{-1}$$

$$u_{-1} = \psi_{-1}$$

$$x_0 = x^0$$

$$x_N = x^T$$

$$|u_0| \leq l$$

$$\vdots$$

$$|u_i| \leq l$$

$$\vdots$$

$$|u_N| < l$$

Економіко-математична МОДЕЛЬ

$$\dot{Y}(t) = \int_0^{\tau} V(t - \varepsilon) d\varepsilon - D(t)$$

$$I(V(t)) = \int_0^T qY(t) dt - zY(T) \rightarrow \min$$

$$Y(0) = Y_0 = 0,$$

T – нефіксоване додатне число

$$3 \leq T \leq 7$$

Економіко-математична МОДЕЛЬ

$$V(t) = \varphi(t), \quad t \in [-\tau, 0]$$

де $q = 4$, $z = 1$; $\tau = 2$; $\varphi(t) = 100$;

$$D(t) = 50t$$

$$0 \leq V(t) \leq 500$$

$V(t)$ - керуюча функція.

Розв'язання задачі

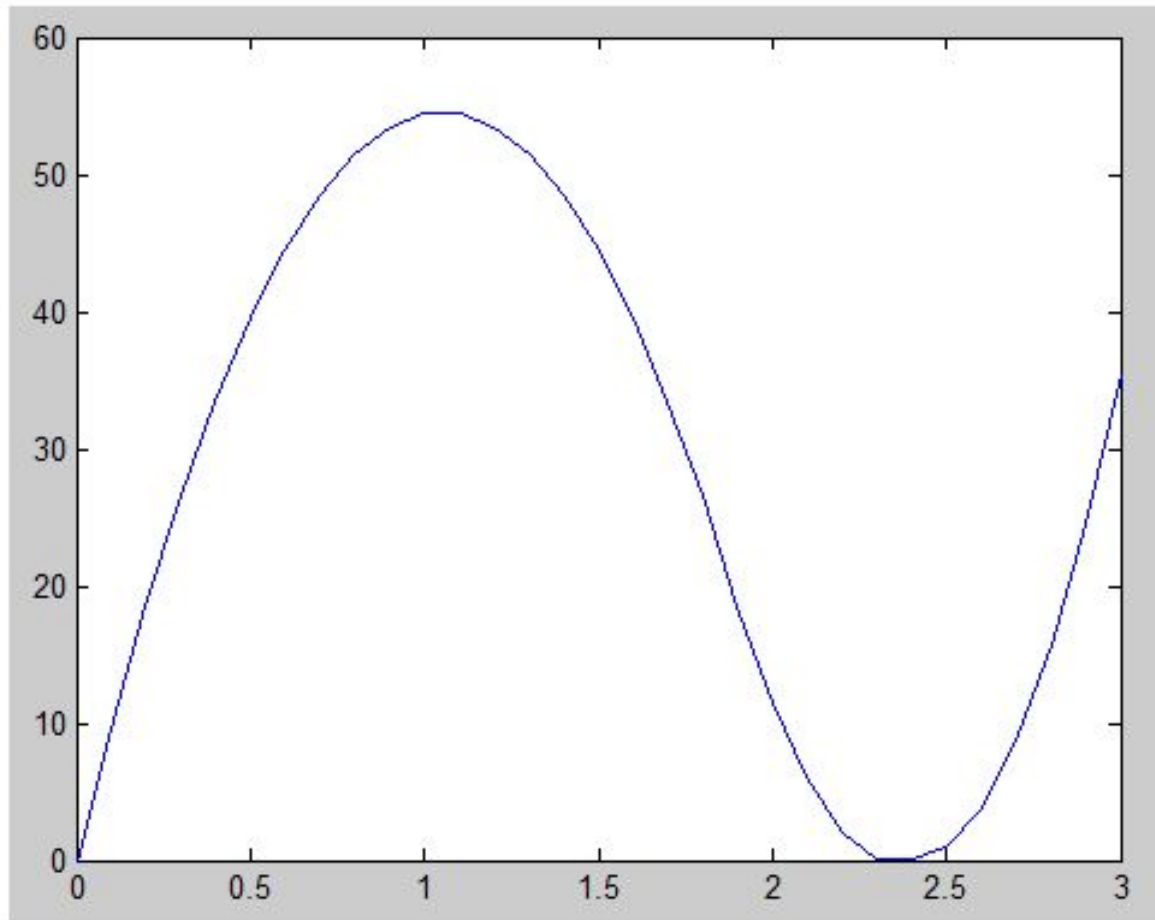
Дискретизуємо вказану модель:

$$I(V) = \sum_{i=0}^{N-1} 4Y_i \Delta t - Y_N \rightarrow \min$$

$$\left[\begin{array}{l} \frac{Y_1 - Y_0}{\Delta t} = \sum_{j=1}^n V_{-j} \Delta t - D_0 \\ \vdots \\ \frac{Y_{i+1} - Y_i}{\Delta t} = \sum_{j=1}^n V_{i-j} \Delta t + D_i \\ \vdots \\ \frac{Y_N - Y_{N-1}}{\Delta t} = \sum_{j=1}^n V_{N-j-1} \Delta t + D_{N-1} \end{array} \right.$$

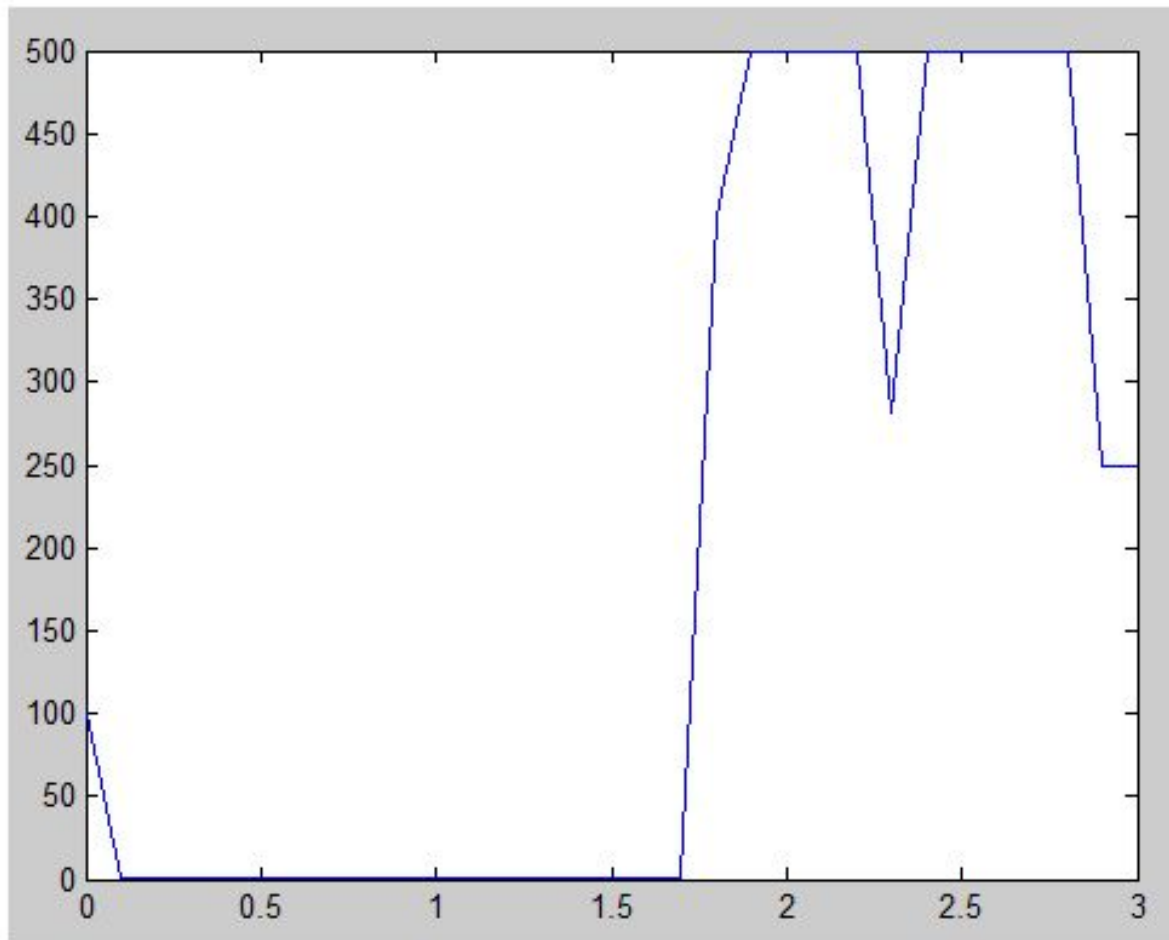
$$\begin{array}{l} V_{-n} = \varphi_{-n} \\ \vdots \\ V_{-j} = \varphi_{-j} \\ \vdots \\ V_{-1} = \varphi_{-1} \\ \square \\ Y_0 = 0 \\ \square \\ 0 \leq Y_0 \\ \square \\ 0 \leq Y_i \\ \square \\ 0 \leq Y_N \\ \square \\ 0 \leq V_0 \leq 500 \\ \vdots \\ 0 \leq V_i \leq 500 \\ \vdots \\ 0 \leq V_N \leq 500 \end{array}$$

Розв'язання задачі

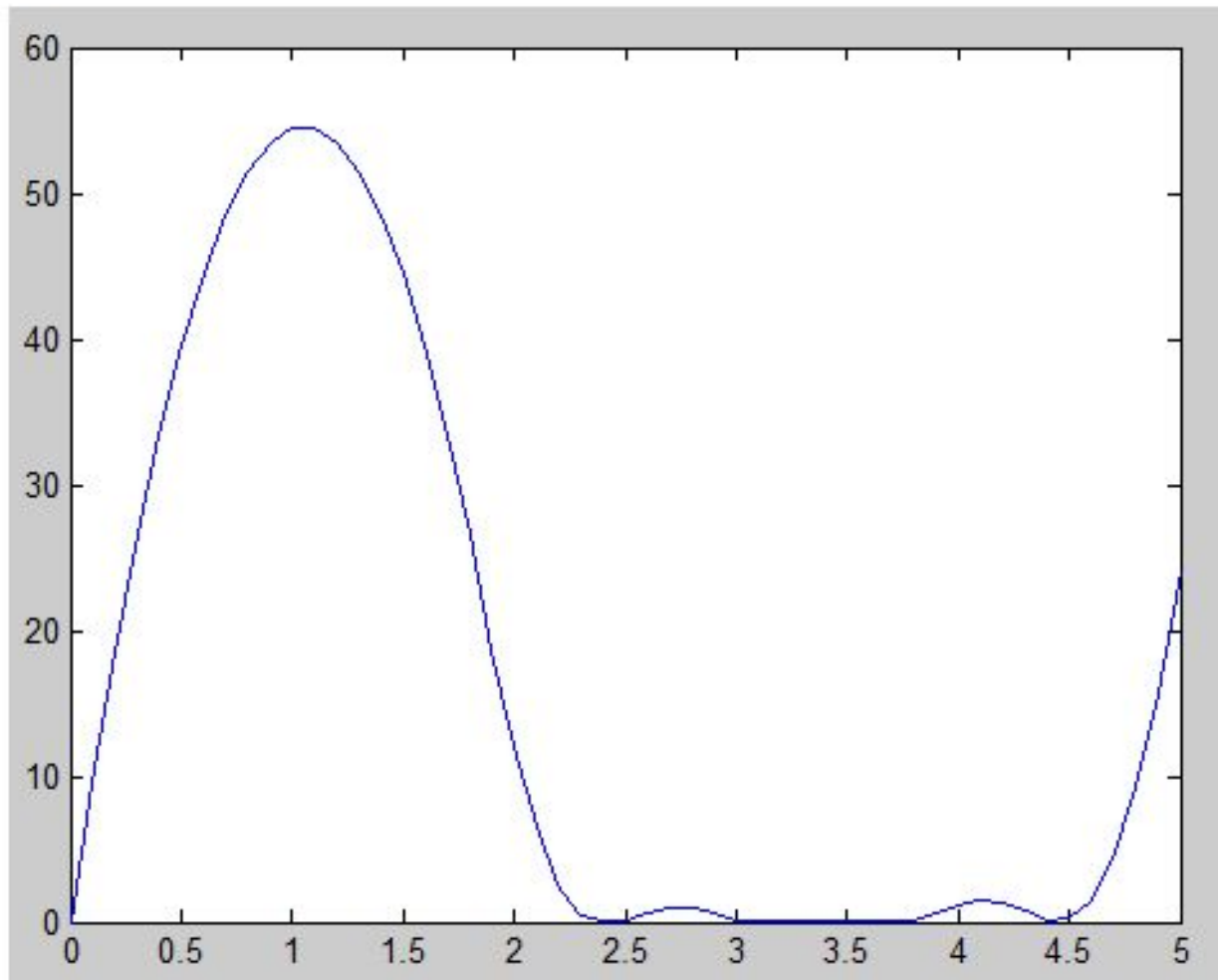
Графік $Y^*(t), t \in [0; T^* = 3]$.

Розв'язання задачі

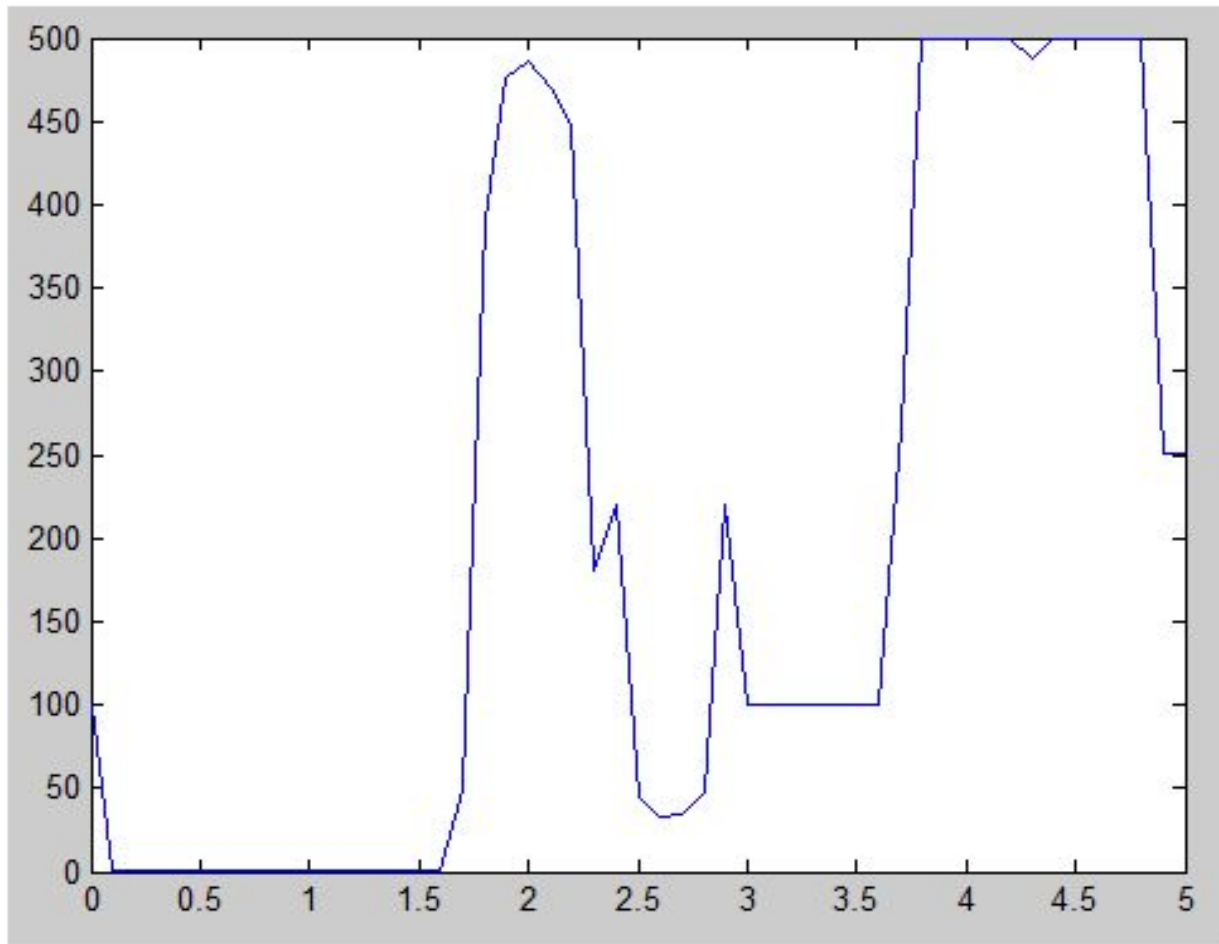
Графік $V^*(t)$, $V \in [0; T^* = 3]$.

Розв'язання задачі

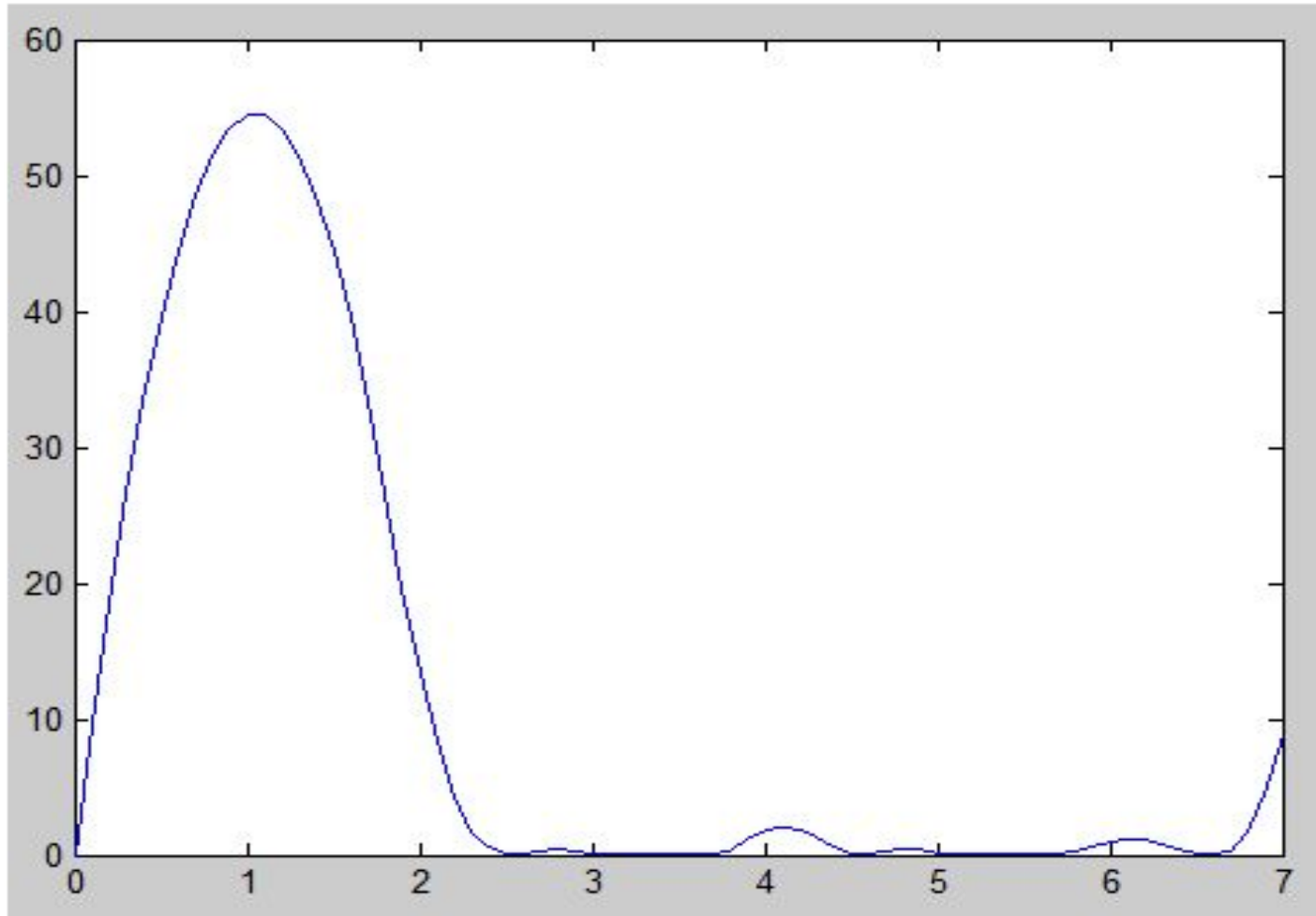
Графік $Y^*(t)$ при $T=5$;

Розв'язання задачі

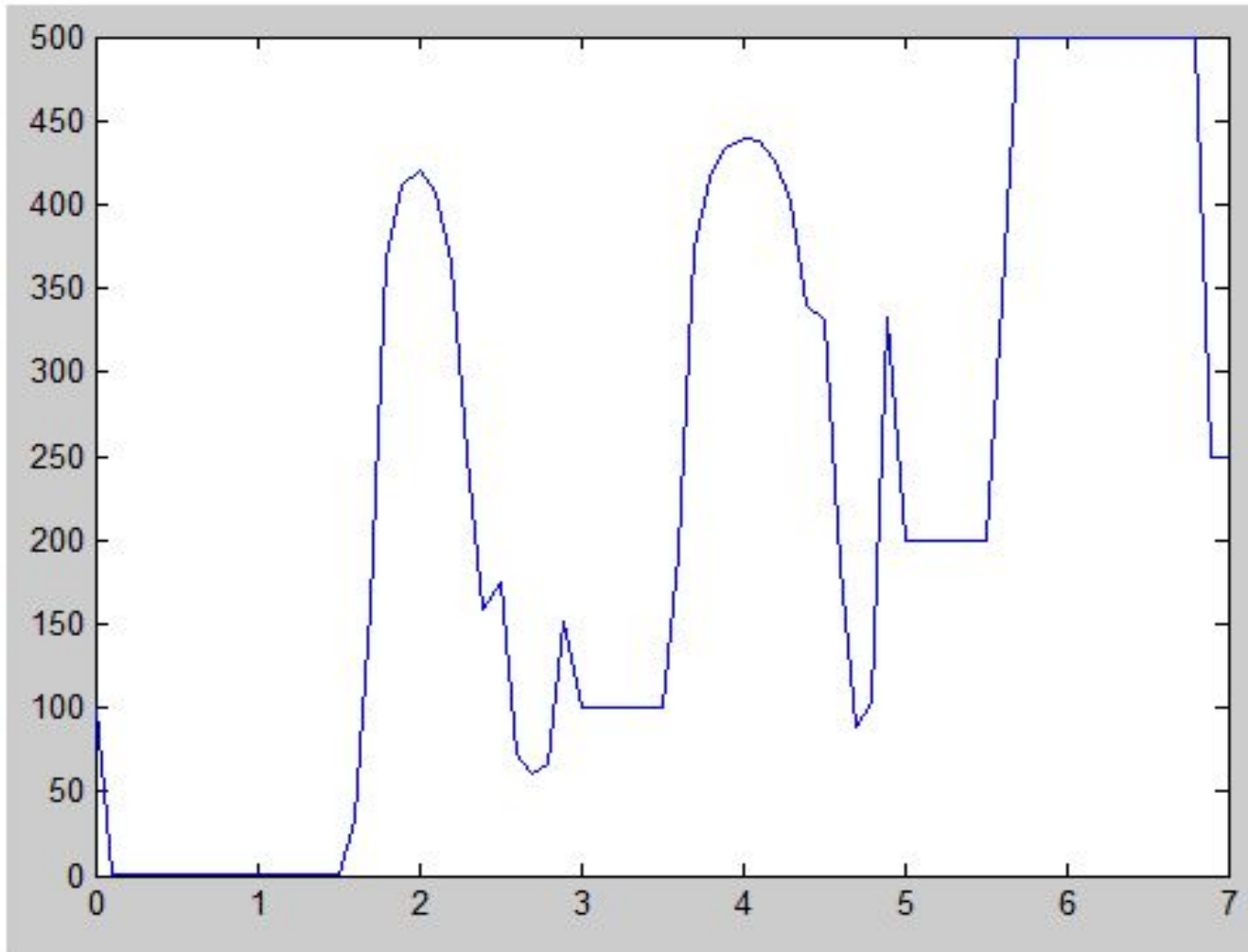
Графік $V^*(t)$ при $T=5$;

Розв'язання задачі

Графік $Y^*(t)$ при $T=7$;

Розв'язання задачі

Графік $V^*(t)$ при $T=7$;

Постановка задачі

1.1. Побудувати календарний план оптимального постачання продукції у дискретному варіанті чисельним методом з наступними вхідними даними:

$$T = 5, x_0 = 2, a_1 = 2, b_1 = 4, a_2 = 4, b_2 = 3.$$

Точність розрахунків оцінюється з умови $|x^*(0) - x_0| \leq \varepsilon$. Значення функції $r(t)$ наведені в наступній таблиці:

t	0	1	2	3	4	5
$r(t)$	1	3	4	6	5	7

Розв'язання задачі

$$T := 5 \quad x_{00} := 2 \quad a_1 := 2 \quad b_1 := 4 \quad a_2 := 4 \quad b_2 := 3 \quad \varepsilon := 0.05$$

$$r_0 := 1 \quad r_1 := 3 \quad r_2 := 4 \quad r_3 := 6 \quad r_4 := 5 \quad r_5 := 7$$

$$x_5 := 5.19$$

$$x_5 = 5.19$$

$$\psi_5 := -2 \cdot (a_1 \cdot (x_5 - r_5)) = 7.2$$

$$x_4 := x_5 - \frac{\psi_5}{2 \cdot a_2} = 4.28$$

$$u_4 := \frac{\psi_5}{2 \cdot a_2} = -4.02$$

$$\psi_4 := -2 \cdot (a_1 \cdot (x_4 - r_4)) = 2.86$$

$$x_3 := x_4 - \frac{\psi_4}{2 \cdot b_2} = 3.93$$

$$u_3 := \frac{\psi_4}{2 \cdot b_2} = 0.36$$

$$\psi_3 := -2 \cdot (a_1 \cdot (x_3 - r_3)) = 8.29$$

$$x_2 := x_3 - \frac{\psi_3}{2 \cdot b_2} = 2.89$$

$$u_2 := \frac{\psi_3}{2 \cdot b_2} = 1.04$$

$$\psi_2 := -2 \cdot (a_1 \cdot (x_2 - r_2)) = 4.44$$

$$x_1 := x_2 - \frac{\psi_2}{2 \cdot b_2} = 2.34$$

$$u_1 := \frac{\psi_2}{2 \cdot b_2} = 0.55$$

$$\psi_1 := -2 \cdot (a_1 \cdot (x_1 - r_1)) = 2.65$$

$$x_0 := x_1 - \frac{\psi_1}{2 \cdot b_2} = 2$$

$$|x_0 - x_{00}| \leq \varepsilon$$

$$|x_0 - x_{00}| = 0$$

$$0.04 > 0.05$$

$$u_0 := \frac{\psi_1}{2 \cdot a_2} = 0.33$$

$$\psi_0 := -2 \cdot (b_1 \cdot (x_0 - r_0)) = -4.02$$

Постановка задачі

1.2. Побудувати оптимальний план постачання продукції (неперервний час) методом Ейлера (або методом Рунге-Кутта) з наступними вхідними даними:

$$T = 3, x_0 = 1, a_1 = 2, b_1 = 5, a_2 = b_2 = 3.$$

Значення функції $r(t)$ наведені в наступній таблиці (n – остання цифра номеру залікової книжки):

t	0	1	2	3
$r(t)$	2.5	4	3.5	3

Крок чисельного інтегрування $\Delta t = 0,01$, оцінка точності $\varepsilon = 0,05$,
 $|x^*(0) - x_0| \leq \varepsilon$.

Розв'язання задачі

$$T := 3 \quad x_{00} := 1 \quad a_1 := 2 \quad b_1 := 5 \quad a_2 := 3 \quad b_2 := 3 \quad \varepsilon := 0.05$$

$$r_0 := 2.5 \quad r_1 := 4 \quad r_2 := 3.5 \quad r_3 := 3 \quad t_{\text{delta}} := 0.01$$

$$(3) \quad x_3 := 4.01$$

$$x_3 = 4.01$$

$$\psi_3 := -2 \cdot (a_1 \cdot (x_3 - r_3)) = 1 \quad \psi_{(3t_{\text{delta}})} := \psi_3 + 2 \cdot t_{\text{delta}} \cdot (a_1 \cdot (x_3 - r_3)) = 1$$

$$x_2 := x_3 - \frac{\psi_3}{2 \cdot b_2} = 4.3 \quad x_{(3t_{\text{delta}})} := x_3 + \frac{t_{\text{delta}}}{2} \cdot \left(\frac{\psi_3}{a_2} \right) = 4.33$$

$$u_2 := \frac{\psi_3}{2 \cdot b_2} = 0.173$$

$$\psi_2 := -2 \cdot (b_1 \cdot (x_2 - r_2)) = -1.72 \quad \psi_{(2t_{\text{delta}})} := \psi_2 + 2 \cdot t_{\text{delta}} \cdot (b_1 \cdot (x_2 - r_2)) = -1.75$$

$$x_1 := x_2 - \frac{\psi_2}{2 \cdot a_2} = 6.59 \quad x_{(2t_{\text{delta}})} := x_2 + \frac{t_{\text{delta}}}{2} \cdot \left(\frac{\psi_2}{a_2} \right) = 7.582$$

$$u_1 := \frac{\psi_2}{2 \cdot a_2} = 1.556$$

$$\psi_1 := -2 \cdot (b_1 \cdot (x_1 - r_1)) = -2.64 \quad \psi_{(1t_{\text{delta}})} := \psi_1 + 2 \cdot t_{\text{delta}} \cdot (b_1 \cdot (x_1 - r_1)) = -2.65$$

$$x_0 := x_1 - \frac{\psi_1}{2 \cdot a_2} = 1 \quad x_{(1t_{\text{delta}})} := x_1 + \frac{t_{\text{delta}}}{2} \cdot \left(\frac{\psi_1}{a_2} \right) = 6.04$$

$$u_0 := \frac{\psi_1}{2 \cdot a_2} = 4.981$$

$$\psi_0 := -2 \cdot (b_1 \cdot (x_0 - r_0)) = -4.03 \quad \psi_{(0t_{\text{delta}})} := \psi_0 + 2 \cdot t_{\text{delta}} \cdot (b_1 \cdot (x_0 - r_0)) = -4.05$$

$$x_{(0t_{\text{delta}})} := x_0 + \frac{t_{\text{delta}}}{2} \cdot \left(\frac{\psi_0}{a_2} \right) = 1.137$$

$$|x_0 - x_{00}| \leq \varepsilon$$

$$|x_0 - x_{00}| = 0.03$$

$$0.03 < 0.05$$

ВИСНОВОК

У ході даної курсової роботи було складено економіко-математичну модель для поставленої задачі, виконано дискретизацію задачі та знайдено оптимальне рішення для моделі.

